

Neotinea tridentata (Vstavač trojzubý)

synonyma: *Neotinea commutata*, *N. subsp. commutata*, *N. var. commutata*, *Odontorchis commutata*, *Odontorchis tridentata*, *Orchis aetnensis*, *Orchis aetnensis var. laxiflora*, *Orchis brevilabris*, *Orchis cercopitheca*, *Orchis commutata*, *Orchis ennensis*, *Orchis gussonei*, *Orchis lactea f. burnatii*, *Orchis lactea var. ennensis*, *Orchis mauri*, *Orchis parlatoris*, *Orchis parviflora*, *Orchis ricasoliana*, *Orchis scopolii*, *Orchis simia*, *Orchis taurica*, *Orchis tridentata*, *Orchis tridentata f. alcornis*, *Orchis tridentata f. brachyloba*, *Orchis tridentata f. chersonesensis*, *Orchis tridentata f. sumbilitaris*, *Orchis tridentata f. unidentata*, *Orchis tridentata subsp. commutata*, *Orchis tridentata var. aetnensis*, *Orchis tridentata var. commutata*, *Orchis tridentata var. gussonei*, *Orchis tridentata var. parlatoris*, *Orchis tridentata var. variegata*, *Orchis variegata*

čeleď: Orchidaceae

oblasti: Albánie, Alžírsko, Andalusie, Arménie, Bulharsko, Česká republika, Itálie, Izrael, J Alpy, Jordánsko, Jugoslávie, JV Francie, Katalánsko, Kavkaz, Korsika, Kréta, Krym, Libanon, Maďarsko, Malá Asie (Anatolie), Německo, Pyreneje, Rakousko, Řecko, Rumunsko, Sardínie, Sicílie, Slovensko, Sýrie, Švýcarsko, Tunisko

Pochází z jižní, jihovýchodní a střední Evropy s přesahem do severní Afriky jako trvalka. Dorůstá výšky (2,5 -) 15 - 30 (i 45)cm. Pod zemí vytváří hlízu ve tvaru trojzubce (odtud i druhové jméno). Listy vytvářejí přízemní růžici (na rozdíl od *Traunsteinera globosa*), jsou dlouze kopinaté, lodyžní jsou užší, žlábkovité a 1/2objímavé. Kvete bílými přilbovitými květy s hustými fialovorůžovými skvrnami a žilkami (vzácně i bez nich) v kuželovitém až kulovitém (5 -) 20 - 50tikvětém květenství s délkou 4 - 6cm, pysk je hluboce 3laločný, dlouhý i široký 0,7 - 1,2cm, na konci zubatý, centrální úkrojek je srdčitě vykrojený, růžovofialově tečkovaný, korunní lístky jsou zašpičatělé, dlouhé 0,7 - 1,2cm, široké 3 - 5mm, přilba je podlouhlá, zašpičatělá, vně růžová a ostruha je tup, válcovitá a dlouhá (5 -) 5,5 - 7mm. Zajímavostí je, že květy neobsahují nektar a nemusí kvést každým rokem. Patří mezi chráněné druhy C1 a je zapsán v seznamu CITES. Existuje vnitrodruhový taxon:

- subsp. *conica*/*Orchis conica*

Vyhovují mu sušší zásadité půdy na plném slunci, stepní louky a teplo.

<https://www.rostliny.net/>